

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

VISUOMENĖS MUZIKOS KLAUSYMOŠI ĮPROČIŲ IR JŲ ŽINIŲ APIE TRIUKŠMO SUKELTĄ KLAUSOS PAŽEIDIMĄ VERTINIMAS

Darbo autorė. Greta ŽILINSKAITĖ, IV kursas.

Darbo vadovas. Prof. dr. Eugenijus LESINSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Darbo tikslas. Įvertinti visuomenės muzikos klausymosi įpročius bei jų žinias apie triukšmo sukeltą klausos pažeidimą.

Darbo metodika. 2023 metų lapkričio mėnesį vykdyta anoniminė anketinė apklausa, kurioje buvo apklausti 200 asmenų. Tyrime apklaustos keturios amžiaus grupės: asmenys iki 18 m., 19 – 30 m., 31 – 50 m., 51 m. ir vyresni. Respondentų buvo klausama apie jų muzikos klausymosi įpročius, patirtis, susijusias su triukšmo predisponuota klausos pažeidimo simptomatika, bei vertinamos jų žinios apie triukšmo sukeltą klausos pažeidimą. Anketai kurti ir platinti naudota „Google Forms“ platforma. Statistinė analizė atlikta naudojant „MS Excel“ ir R programą (4.3.3 versija) su Rcmdr paketu (2.9–1 versija).

Rezultatai. Tiriamųjų grupę sudarė 200 asmenų, iš kurių 56,00 proc. (n=112) priklausė 19 – 30 m. amžiaus grupei. 72,50 proc. (n=145) apklaustųjų teigė, kad muzikos klausosi kasdien, daugiau nei pusę jų sudarė 19 – 30 m. amžiaus grupės atstovai. Tarp apklaustųjų 65,50 proc. (n=131) respondentai muzikos vidutiniškai klausosi ilgiau nei 1 val. per dieną, beveik ketvirtadalis ilgiau nei 3 valandas per dieną. Vertinant respondentų muzikos klausymosi įrangą – ausinės, tiksliau įkišamos į ausis ausinės, buvo populiariausios (56,50 proc. n=113), lyginant statistiką skirtingose amžiaus grupėse, galima teigti, kad respondentai iki 30 metų amžiaus dažniau rinkosi ausis uždengiančias, ar į ausis įkišamas ausines, kuomet 31 metų ir vyresni respondentai kaip pirmo pasirinkimo muzikos klausymosi įrangą rinkosi muzikos kolonėles. 45,00 proc. (n=90) respondentų teigė, kad muzikos dažniausiai klausosi triukšmingoje aplinkoje: viešajame transporte, didesnio sambūrio vietose, gatvėje šalia intensyvaus eismo, pusė respondentų teigė, kad muzikos dažniausiai klausosi tyloje (pvz.: automobilyje, mokantis bibliotekoje, vaikstant parke ir pan.), iš jų 53,33 proc. (n=48) respondentų muzikos garso intensyvumo nesekė, o trečdalis muzikos klausėsi garsiausiu įmanomu režimu.

Vertinant respondentų ekspoziciją aplinkos triukšmui daugiau nei pusė respondentų teigė, kad renginiuose, kuriuose galėtų susidurti su klausai pavojingu triukšmu (pvz.: koncertai, sporto varžybos) lankosi ne dažniau nei kelis kartus per metus, tačiau net 91 proc. (n=182) respondentų žinodami, kad susidurs su klausai pavojingu, didelių decibelų garsu, renginiuose niekada nėra naudoję klausos apsaugos priemonių.

Iš 200 apklaustų asmenų 79,00 proc. (n=158) respondentų teigia, kad yra sveiki ir jų klausa nėra susilpnėjusi, tik penktadaliui tiriamųjų yra tekę anksčiau kreiptis į daktarą dėl klausos problemų, iš jų 72,50 proc. (n=29) nustatyta susilpnėjusi klausa. Nors didžioji respondentų dalis nesiskundžia nuolatiniais klausos sutrikimais, daugiau nei pusė apklaustųjų sudalyvavus diskotekoje ar koncerte yra pajutę klausos nuovargio simptomus, iš kurių dažniausią – aukšto dažnio ūžesį (spengimą ausyse) – teigia patyrę net 57 proc. (n=114) respondentų.

Vertinant visuomenės žinias apie triukšmo poveikį klausai pavojingiausią aplinką klausai sieja su ilga ekspozicija didelio garso muzikai – koncertai ir klubai, o nuomonės dėl saugios trukmės klausytis muzikos per ausines ar būti triukšmingoje aplinkoje, kurioje sunku susikalbėti su greta esančiu žmogumi, išsiskiria: 37,00 proc. (n=74) – iki 1val., 31,50 proc. (n=63) 20 – 30 min., 19,00 proc. (n=38) iki 15 min., 12,50 proc. (n=25) iki 2 val.

Išvados. Vertinant visuomenės muzikos klausymosi įpročius bei jų žinias apie triukšmo sukeltą klausos pažeidimą galima teigti, kad respondentai, net ir žinodami apie potencialų žalingą triukšmo poveikį klausai, muzikos klausosi per garsiai ar per ilgai, renginiuose, kuriuose susiduria su klausai pavojingu triukšmu, nesinaudoja jokiomis klausos apsaugos priemonėmis, daugiau nei pusė apklaustųjų jau yra susidūrę su klausos nuovargio simptomais – visi šie faktoriai didina negrįžtamo neurosensorinio prikurtimo – lėtinio triukšmo sukulto klausos pažeidimo – išsivystymo riziką ateityje.

Raktažodžiai. Triukšmas; klausa; muzika.